

IDS-2

Intelligence and Development Scales
för barn och ungdomar

David Exempel
ID 24690-2785

G – Övergripande utveckling (5–20 år)

Bedömningsdatum:
2026-08-26

Födelsedatum:
2020-07-01

Ålder vid bedömning:
6;1

Resultat

Tolkning

IDS-2 används för att bedöma kognitiv funktion och allmän utveckling hos barn och ungdomar. Testet kan även användas för uppföljning över tid genom upprepade testning.

Tolkning av den övergripande utvecklingsprofilen

Domänen **Begåvning** används för att bedöma kognitivt fungerande och omfattar faktorerna Visuellt bearbetning, Långtidsminne, Bearbetningshastighet, Auditivt arbetsminne, Visuospatiale arbetsminne, Abstrakt tänkande samt Verbalt tänkande. Varje faktor mäts genom två deltest som innehåller liknande uppgifter.

Domänen **Exekutiva funktioner** omfattar olika förmågor som hjälper individen att styra sitt tänkande och beteende.

Allmän utveckling omfattar domänerna Psykomotorik, Socioemotionella färdigheter, Skolfärdigheter, samt för 11–20-åringar, Inställning till uppgifter.

Anvisningar för tolkning av finns i Manual 2: Teori, tolkning och standardisering.

Intra- och interindividuell analys samt kritiska skillnader

Om profilen är ojämn är det viktigt att skilja mellan intra- och interindividuella styrkor och svagheter. En intraindividuell svaghet innebär att ett visst resultat inom en domän ligger under individens genomsnittliga skalpoäng för den domänen. En interindividuell svaghet kännetecknas av att resultatet ligger under normgruppens genomsnitt för motsvarande åldersgrupp eller termin. På samma sätt kan styrkor vara intraindividuell (när resultatet ligger över individens eget genomsnitt) och/eller interindividuell (när resultatet ligger över genomsnittet för åldersgruppen eller terminen).

Interindividuell analys genomförs med stöd av de grå zonerna i profilgraf. Den ljusgrå zonen visar normgruppens genomsnittliga intervall, mellangrå zon används för resultat över genomsnittet respektive under genomsnittet, och mörkgrå zon för resultat som ligger betydligt över genomsnittet respektive betydligt under genomsnittet. En mer detaljerad beskrivning av skalpoängsintervallen finns i tabell 8 i Manual 1: Administrering, poängsättning och scoring.

Intraindividuell analys genomförs med stöd av de röda linjerna i profilgraf. Den streckade röda linjen markerar individens medelvärde för skalpoängen inom den aktuella domänen, medan de heldragna röda linjerna markerar normgruppens standardavvikelse i skalpoäng kring detta medelvärde (referensområdet). De exakta värdena för standardavvikelse i normgruppen för respektive domän finns i tabell 11 i Manual 1: Administrering, poängsättning och scoring.

Intraindividuell variation kan förekomma i olika grad. När variationen är liten beskrivs profilen som homogen, och när den är stor som heterogen. Ett sätt att avgöra detta är att jämföra den högsta och lägsta skalpoängen i profilen. Tabell 12 i Manual 1: Administrering, poängsättning och scoring anger de kritiska skillnaderna för respektive domän. Om resultaten överskrider dessa gränsvärden klassificeras profilen som heterogen, vilket innebär att vissa deltest eller faktorer avviker signifikant från övriga.

När en profil är heterogen bör man överväga om medelvärdet av skalpoäng (såsom resultatet för en domän) ger en rättvisande bild. Vid stor spridning kan det ofta vara mer relevant att analysera profilens struktur än att tolka exempelvis skalpoängen för domänen.

IDS-2 som kommunikationsverktyg

Vid återkoppling av testresultat till vårdnadshavare, pedagoger, psykologer, läkare eller andra yrkesverksamma kan det vara värdefullt att inte enbart visa profilgrafen i rapporten utan även ge exempel från själva testmaterialet i IDS-2. En konkret beskrivning av de uppgifter som barnet eller ungdomen genomfört under testningen kan bidra till att tydliggöra innebörden av testresultaten och ge vårdnadshavare och andra en fördjupad förståelse för det resultat som uppnåts.

Vid kommunikation av resultat är det ofta mer meningsfullt att fokusera på det intervall resultaten faller inom snarare än på exakta skalpoäng. Följande intervall kan lyftas fram: betydligt under genomsnittet och betydligt över genomsnittet (mörkgrå zon), under och över genomsnittet (mellangrå zon) samt genomsnittligt resultat (ljusgrå zon). En mer nyanserad beskrivning kan då utgå från var inom intervallet skalpoängen är placerad, utan att hänvisa till numeriska värden. Exempelvis kan ett resultat beskrivas som liggande i den övre eller nedre delen av det genomsnittliga intervallet.

Resultat som indikerar en kognitiv utveckling under genomsnittet kan vara särskilt utmanande att återge, men det är viktigt att ge mottagaren en korrekt bild av barnets förutsättningar. Nedan följer några formuleringar som är användbara i samtal kring begåvning och kognitiva skalpoäng:

Ett IK-värde mellan 70 och 84 indikerar begåvning under genomsnittet. I samtal med vårdnadshavare kan detta uttryckas på följande sätt: "Testresultaten tyder på att ert barn har svårigheter att följa undervisningen" eller "... har svårt att nå kunskapsmålen på den här nivån." Vid IK-värden under 70 är det viktigt att vårdnadshavare får förståelse för att barnet kan ha stora svårigheter att tillgodogöra sig undervisningen och uppnå målen inom ramen för den ordinarie skolan.

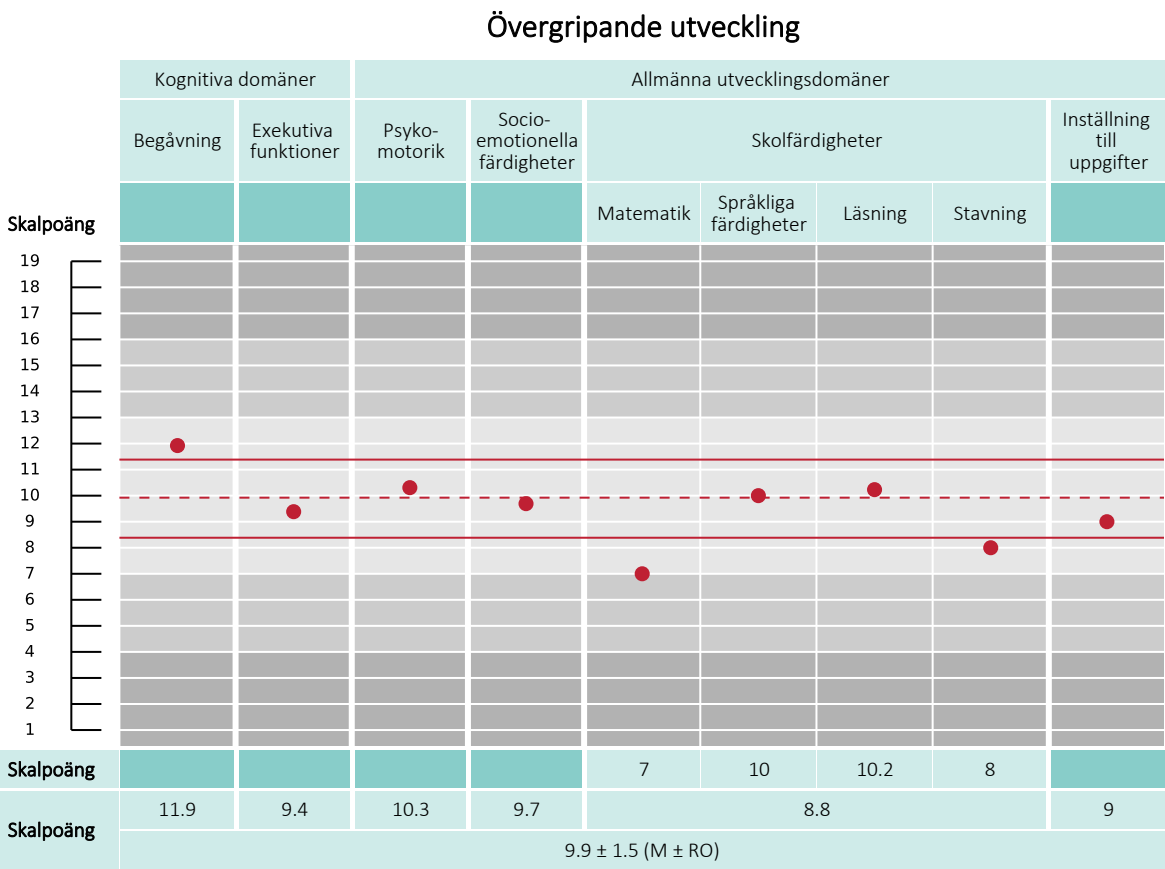
Vid återkoppling av IDS-2 är det viktigt att undvika att beskriva barnets personlighet eller inneboende egenskaper utifrån testresultatet. Låga skalpoäng inom socioemotionella färdigheter ska exempelvis inte tolkas som att barnet är aggressivt. Använd i stället neutrala formuleringar, som: "I testsituationen visade barnet få strategier för känsloreglering och socialt beteende." Återkopplingssamtalet bör därefter fokusera på vilket stöd barnet eller ungdomen behöver inom dessa domäner. IDS-2-profilen ska alltså ses som ett underlag för planering av åtgärder och insatser.

Möjligheter och stöd

Vid återkoppling av IDS-2 är det viktigt att lyfta fram styrkor minst lika mycket som svagheter. Styrkor kan exempelvis beskrivas som resurser eller tillgångar, medan svagheter kan benämnas som exempelvis utvecklingsmässiga svårigheter eller utmaningar. Återkopplingen bör även tydliggöra hur styrkorna kan användas som stöd i andra domäner. Till exempel kan en hög grad av motivation delvis kompensera för låga resultat inom kognitiv utveckling. För ett barn eller en ungdom med stark motivation men med inlärningssvårigheter kan återkopplingen hjälpa vårdnadshavare och lärare att förstå vikten av att bevara och stärka motivationen under läroprocessen.

Oavsett resultat bör profilen alltid presenteras som en möjlighet att bättre anpassa stöd och uppmuntran efter individens unika förutsättningar.

ÖVERGRIPANDE UTVECKLINGSPROFIL



M: Testpersonens medelvärde (streckad röd linje); RO: Referensområde (heldragna röda linjer).

Uppgiftsöversikt

Nr	Uppgift	Svar
G 01	Begåvning (5–20 år) (Medelvärde SP; Rapport A/B)	11.9
G 02	Exekutiva funktioner (5–20 år) (Medelvärde SP; Rapport C)	9.4
G 03	Psykomotorik (5–20 år) (Medelvärde SP; Rapport D/E/F)	10.3
G 04	Socioemotionella färdigheter (5–20 år) (Medelvärde SP; Rapport D/E/F)	9.7
G 05	Matematik 5–20 år (SP; Rapport D/E/F)	7.0
G 06	Språkliga färdigheter (5–10 år) (Medelvärde SP; Rapport D/E)	10.0
G 07	Läsning (7–20 år) (Medelvärde SP; Rapport E/F)	10.2
G 08	Stavning (7–20 år) (SP; Rapport E/F)	8.0
G 09	Inställning till uppgifter (11–20 år) (Medelvärde SP; Rapport F)	9.0